

Čau Magore, můj soudruhu,

tento text píšu na vyzvání, sám od sebe bych to nedělal. Nejenomže tady v Ústavu pracuju na projektu *Historie českého undergroundu*, ale underground je můj celoživotní postoj a ve společenství, které v naší zemi představuje, po celou svoji dospělost žiju. Když jsi teď umřel, je to pro mě a pro nás něco úplně jinýho než pro ty, kteří se k tomuto společenství a životnímu postoji nehlásí. Opravdu skončila jedna éra a už vždycky budeme čas měřit na dobu za Magora a dobu po Magorovi.

Allen Ginsberg mi kdysi napsal pro čtenáře Vokna krátkou básničku:

První myšlenka, nejlepší myšlenka

Všiměj si svých postřehů.

Přistihni se v myšlení

pozoruj to, co je živé.

Živost se tříbí sama.

Upřímnost zničí paranoiu.

A opravdu na tom, co mne napadlo první, tedy že našemu undergroundovému roji odešla včelí královna, nemám, co bych změnil.

S Magorem jsme byli přátelé téměř čtyřicet let a během té doby pochopitelně byly naše vztahy lepší i horší, ale od jisté doby se to úplně změnilo a náš vztah byl podle mého názoru velmi unikátní. Začalo to, když nás v roce 1982 eskortovali z Ostrova nad Ohří do Litoměřic. Bylo to právě 23. září, na Magorovy narozeniny. Chtěl jsem mu k nim mermomocí popřát, ale dosud trvala podmínka naší koluzní vazby. Tedy stav, kdy nás bachaři z nesmyslných důvodů (šlo už o odvolací soud) stále drželi přísně odděleně. A tak jsme byli v autobuse usazeni co možná nejdál od sebe a i na Pankráci dávali bedlivý pozor, abychom se k sobě nedostali. Příležitost se naskytla až v Litoměřicích, když nás už převlékali z civilních šatů do vězeňských hadrů (bachaři tomu říkaj obráceně: Dejte sem ty vaše hadry, dostanete naše šaty.) Stáli jsme nazí v řadě na chodbě a bachaři byli za-

Vladimír Čarlí Chochola, František Stárek Čuňas a Ivan Martin Jirous Magor objektivem Státní bezpečnosti, jaro 1976, Praha
Foto: ABS

městnaní administrativou, proběhl jsem tedy podél řady k Magorovi, podal mu ruku a řekl jen: *Přeju ti k narozeninám...* A vtom už oba bachaři začali řvát, abych se jako vrátil a ať jdem od sebe, ale my jsme pořád proti sobě stáli se stisknutými pravicemi a už jsme nemuseli nic říkat. Byla to chvíle nonverbální komunikace a mně to tenkrát připadalo, jako když jsem viděl jednu z prvních májovek a Old Shatterhand s Vinnetouem si nařízli ruce a přiložili k sobě ty rány, aby se smísila jejich krev. Bratry jsme se sice nestali, ale dlouho jsem pak přemýšlel o tom, co to vlastně znamenalo. Myslím, že Magor na tom byl stejně, ale protože byl chytřejší než já, byl schopen to formulovat. Udělal to až po letech, když mi předával jednu ze svých nových básnických sbírek, do které napsal věnování *Mému soudruhovi Čuňasovi. Magor*. A do závorky dal *To slovo si nesmíme nechat ukrást.*

A opravdu náš vztah nesl ze všeho nejvíc znaky soudružství, tak jak byl tenhle pojem používán daleko předtím, než si ho začali přivlastňovat a kurvit bolševici.

Z tohoto hlediska vypadá úplně jinak, co dnes často čtu a slyším, jak se někteří pokoušejí omluvit nebo zlehčit, že to byl opilec a rváč (no a co...?!). Mám totiž pocit, že to říkaj vždycky lidi, kteří Magora sice znali, ale přeci jenom seděli o dva stoly dál a neslyšeli, o čem se právě mluví u toho našeho. Pozornost začali Magorovi věnovat až ve chvíli, když už stál, řval a trhal ze sebe tričko. Já jsem seděl často velmi blízko a minimálně padesát procent Magorových výpadů považuju za legitimní, a kdyby nevstal Magor, asi bych musel vstát já. Ta druhá půlka byly třeba kraviny, ale z Magorova hlediska právě tak závažný. Srážky s blbostí a s blbci snášel vždycky těžko.

František Stárek Čuňas